

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izkaže vsak dan razen nedelj, ponedeljbov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849. W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Hugo:

Sram jih je

Ko so začela iz Španije prihajati vedno grozotnejša poročila o tamkajšnjem terorju, je druga rdeča internacionala, to je socialisti v ožjem pomenu besede, postala nekam nervozna. Tretja rdeča internacionala, to je komunizem ruskega kova je ostala brezgledna. Se je pa že navadila plavati v človeški krvi in se v tej kopeli prav dobro počuti. Da, ona bi rada le še bolj na široko in globoko zaplavala v kri svojih nasprotnikov. Njej je z rimskim cesarjem Caligulo, ščetinarjem na cesarskem prestolu, samo to žal, da njeni protivniki nimajo svojih glav samo na enem vratu in jih zato ne more z enim samim zamahom hkrati odsekati. Druga, socialistična internacionala, še ni zamorila vsakega človeškega čuta. Odtod njena nervoznost ob klanju, ki ga zmožen le človek — zver.

Mnogokje so si zadnje čase socialisti in komunisti bratski segli v roke za skupni boj. Po španskih dogodkih, ki so njih vzajemno delo, je pa socialisti že začelo sram postajati tega bratstva. V Franciji, ki bi morala priti kmalu za Špansko na vrsto za sovjetiziranje, se razkol že očitno kaže. Pink-rdeči ne marajo baržunasto rdeče Francije. A tudi drugod se je navdušenje za skupno fronto precej ohladilo, oziroma že strnjeno zrahljalo. V Ameriki do kake formalne zveze med njimi, vsaj kolikor je meni znano, še ni prišlo. In naši socialisti so lahko veseli, da ni prišlo. Imajo tedaj vsaj nekaj vzroka, odgovornost za ta grozodejstva prelagati na druga pleča. Pleča, pravim, ker pri materialistu je težko govoriti o vesti. Ne rečem, ima jo, a mu je docela omrtvela. Toda dejstva, da na Španskem pink-rdečkarji tvorijo enotno fronto, skupno velemesnico z boljševeki, ne morejo utajiti. In tega jih je sram.

Kdor zasleduje njih časniška poročila s španskih bojišč, je lahko opazil, da so njih simpatije docela na strani njihovih tamkajšnjih združenih pobratimov. Toda njih teror, nad katerim se zgraža ves svet, jim ne gre v računo. Če bi delali navadne račune, bi vse to spravili v grešno rubriko: Razno. Spočetka so nekaj podrobnosti poročali. "Enakopravnost" je prinesla celo eno sliko, predstavljajočo par redovnic, ki v svesti si svoje nedolžnosti z ascetičnim mirom gredo v smrt. A so strumno dostavljali, da tako divjaštvo z ozirom na vojno psihozo, nenormalno duševno razpoloženje sicer razumejo, nikakor pa ne odobrayajo.

Ko so pa videli, da tega krvavega filma ne le noče biti konec, ampak da kaže še vedno strahotnejše in sramotnejše prizore, so spremenili svojo taktiko. Začeli so svojim prepašenim bralcem natvezavati, da so razna krvava poročila klerikalnih listov dobro preračunjena izmišljotina. Klerikalizem bi radi oprali in socializem omadeževali in diskreditirali. Kdo ve, ali so pri tem pozabili, da so o teh grozotah poročali tudi neklerikalni, brezverski, judovski listi, ali imajo pa svoje bralce za preneumne, da bi take liste brali in potem njih malo več zvedeli, kot so sami poročali.

Končno so pa začeli najostudnejša grozodejstva kratkomalo ignorirati. Ničesar niso vedeli povedati n. pr. o rdeči hijeni v ženskem krilu, ki je karmelita P. Luki s svincom dala odvezo. Pokleknil je pred svojega predstojnika, naj mu da sv. odvezo, ker je vedel, kaj ga čaka. A ona mu je poslala kroglo v glavo in siknila: Kaj je tega treba! Ničesar niso poročali o rdečih stražaricah, ki so prestregle bežeče redovnice, jim strgale obleke s teles in jih poslale sodrugom v dar. Zmolčali so, da so pet redovnic križale in se sadistično naslajale, ko so se one zvižale v strašnih mukah. Zmolčali so, da so njih pobratimi neposredno pred predajo Toleda poklali 600 duhovnikov. In še o toliko drugih grozodejstvih iz njih časopisja nismo ničesar izvedeli.

O, vemo zakaj ne. Kaj bi njih zaslužena masa, katere velik del je v njih taboru samo zato, ker vidi v socializmu boritelja za izboljšanje svojega bednega gmotnega položaja, odklanja pa njihov kulturno-bolni program, kaj bi, pravim, ta masa rekla, ko bi razvili pred njenimi očmi

ves ta krvavi film, ki so ga zvili njih španski sodrugi? Ali se ji ne bi morda odprle oči v tako strašno razočaranje kot Evi, ko je ugriznila v prepovedan sad? Ali ne bi morali dejati: V propalo bando takih krvnikov pa mi nemočemo spadati? Socialistični evangelij je satanov evangelij.

Radi njih jih je sram. Radi sebe se boje le diskreditiranja socializma in ž njim za svoja korita. V resnici, ko bi imeli še količkaj lastnega sramu bi spričo teh krvavih sadov socializma vsaj zdaj o njem kot grob molčali. Ker ga pa nimajo, še bolj kriče: Proletarci, vaša edina rešitev je socializem! On je edina pot, ki vodi v vaš zemeljski raj. Nadzemskega pa prepustite angelom in vrabeem! In to je višek nesramnosti. A vedo naj, da še glasneje kriči proti nebu prelita nedolžna kri, kri Abelnova, ki je pognala Kajna na ciganska pota z žigom bratomorstva na čelu.

VAŽNE VOLITVE SO PRED NAMI

Milwaukee, Wis.

Še nekaj tednov imamo do velikih važnih volitev. Vsakemu volilcu je še podan čas, da se pravočasno registrira, če mu je potreba, da bo imel na dan volitev pravico stopiti v volilno celico in oddati svoj glas po svojem prepričanju, za moža, ki naj za prihodnja štiri leta zasede najvišje in najvažnejše mesto v Zedinjenih državah.

Ali si se cenjeni bravec odločil, kateremu kandidatu boš oddal svoj glas? Kateremu, Rooseveltu, ali republikanskemu kandidatu Landonu? Kateri teh dveh kandidatov je po tvojem prepričanju boljši za priprosto ljudstvo in tovarniškega delavca? Po mojem prepričanju bi bil najboljši, da za prihodnja štiri leta izvolimo še nadalje sedanjega predsednika Roosevelta, ki je v teh letih kar predseduje Združenim državam, mnogo pripomogel, da so nastopile nekoliko vzdržnejše razmere. Rešil je Ameriko bankrota, rešil banke, bilijone pa posodil malim poselnikom na več letno vračilo, da so si rešili svoje domove, ki so bili že na robu propada. Odpravil je prohibicijo in dal tovarniškim delavcem pravico da se smejo ti po svoji volji organizirati proti oduškim delodajalcem. Veliko je tudi storil v korist ameriških kmetov, kakor je tudi pomagal milijonom brezposelnih delavcev, kateri so sedaj zaposleni na vladnih delih. Moje prepričanje je, da če bo zopet izvoljen Roosevelt, bodo delavske razmere postale še boljše v nadaljnjih štirih letih. Če bo pa pri prihodnjih volitvah zmagal republikanski kandidat Landon, tedaj pa ne smemo delavci pričakovati kakega izboljšanja. Nismo še pozabili, kako je bilo pod Hooverjevo vlado, ki nas je potisnila nazaj za najmanj 10 let in več.

— Vsak volilec bi moral vedeti, da republikanska stranka ima svoj sedež na Wall streetu v New Yorku, kjer so sami milijonarji, ki na vse kriplje delujejo proti sedanjemu predsedniku Mr. Rooseveltu in trošijo milijone dolarjev za kampanjo proti Rooseveltu. Odrabani imajo v ta namen več sto odličnih oseb, katere delujejo za republikansko stranko z vsemi svojimi močmi ter poročajo republikanskega kandidata Landona. Med temi sta tudi dve znani osebnosti in sicer Al Smith in pa Father Coughlin. Oba bi rada izpodmaknila predsedniški stolec Mr. Rooseveltu, ter dobila drugega, ki bi ga naj zasedel.

Vprašam te, cenjeni volilec in čitatelj tega lista, če sta morda ta dva resnična prijatelja delavstva, ali sta prijatelja kapitalistov na Wall streetu. Vsakdo naj sam premisli in po svojem razumu spreviži ter na dan volitev odda svoj glas tistemu, katerega bo spoznal, da deluje največ v korist revnega delavca, ne pa morda za tistega, ki bo delal to, kar mu bodo narekovali milijonarji na Wall streetu.

Delavske razmere v Milwaukee so tako, srednje. Po nekod se dela po 8 do 10 ur na dan in še celo po več. Plače so v tem letu po več tovarnih nekoliko nižje. Pa tudi več delavnih moči so odpustili na ceste že s prvim julijem. Vzrok temu je bila postava, katero so napravili v Madisonu, za državo Wisconsin. Ta postava se namreč glasi, da mora vsak delavec, kateri dela eno leto v tovarni in katerega kompanija po prvem juliju 1936 odpusti, prejemati od zavarovalnice po \$16.00 na teden, za kar mora seveda tudi kompanija prispevati za to zavarovalnico. Da bi kompanijam ne bilo treba plačevati tega zavarovanja brezposelnim, so jih s prvim dnem julija veliko odpustili od dela. Na tisoče in tisoče jih je bilo na ta način vrženih od dela iz tovarn na ceste brezposelnih samo tukaj v Milwaukee. Temu vsemu je bila kriva že omenjena postava. Od teh, tako težko prizadetih, jih veliko, nikoli več ne bo dobilo dela.

Naš mestni odbor že celi mesec razmotriva o šestih policijskih konjih, kaj bi naj napravil z njimi. Za policijsko službo preveč stanejo in so poleg tega še brez koristi. Temu je najbolj nasproten mestni župan in pa novi policijski komisar, ki je tudi županovih misli. — Jaz, za svojo osebo se popolnoma strinjam z mestnim odborom, da je začel tako varčevati z mestnim denarjem. Menil sem, da bodo celo davke znižali, pa sem se pri tem zmotil. Par dni nazaj sem bral novico, da je policijski komisar zahteval \$175.000 več plače na leto za svoj department. Poleg tega so se pa tudi mestni uradniki obrnili s prošnjo in zahtevo po večjih plačah. Kakor torej vse kaže, ne bomo nič na boljšem, četudi teh šest konj odstranijo, kajti dobili bomo še hušje pijavke, ki bodo zasekale globokeje rane ubogim davkoplačevalcem. — Pozdrav čitateljem tega lista.

Vzgajati otroke v katoliškem duhu, postati pravi in odločni katoličan, to je naloga krščanske matere in slovenske žene; to je načelo, ki je zapisano na njih praporu, katerega bodo v nedeljo blagoslovili in bo slovesno razvit.

Naj ta nova zastava Oltarnega društva krščanskih mater visoko zavihra ter vzbudi sleherni slovensko ženo za naporno in vzvišeno delovanje.

NEKAJ NOVIC OD NAŠIH FARMARJEV

Willard, Wis.
Mr. in Mrs. John Šega, katara sta pred par meseci obhajala petdesetletnico svojega zakonskega življenja v Ely, Minnesota, sta obiskala tukaj mnogo znancev in prijateljev. Kot nekako ponovitev zlate poroke so jima tukaj, večer pred odhodom priredili prav lep družinski večer in to pri Mr. Frank Lesarjevi družini. Vse je bilo veselo. Prišel je tja na povabilo tudi naš č. g. župnik Father John, a žal, radi posebnega zadržka, za prav le kratkega časa. V pravem domačem veselju je potekal čas vsem udeležencem. — Z Mr. in Mrs. Šega je bila tudi Mrs. Tomsich z Ely, Minnesota.

Minuli teden, (ponedeljek večer), je bilo tukaj na Willardu zopet nekajeno veselje v dvorani. Mr. in Mrs. Michael Trinko sta obiskala svojega sina, našega č. g. župnika Father Johna. Omenjeni večer je prišlo v dvorano lepo število rojakov in rojakin in smo omenjenima napravili nekaj "suprajz party". Prav nič niso vedeli o tem. O, kako iznenadenje je bilo, ko smo jih na zvižalni način in dobro speljanem vspehodu dobili v dvorano. Da je bilo na tem večeru vse nepriljubeno veselo, se že lahko samo po sebi razume. Naše ženske, čast jim, so oskrbele mize in jih z vsem potrebnim obložile prav bogato. Pa tudi na žejne se ni pozabilo. Ta prireditelj je bila seveda v prvi vrsti prirejena v počast Mr. in Mrs. Trinko; z druge strani pa se je videlo, kako je willardskim faranom priljubljen njun sin John, č. g. župnik Father John. K besedi se je ta večer oglasilo več faranov, med temi tudi Mr. Martin Klarich, večletni tukajšnji župan. Nazadnje je pa govoril še Father John, ki je povedal o dolžnosti otrok do staršev. Med drugim je tudi omenil, da se otrok nikdar dovolj ne more skazati hvaležnega napram svojim staršem. — Da smo se ta prijetni večer prav pošteno zavrteli, se že samo po sebi razume, saj Mr. Happy, naš muzikant, je vlekval svojo harmoniko na vse pretege. Vsem udeležencem bo ostal ta večer v najlepšem spominu. Vama, Mr. in Mrs. Trinko, pa zopet kličemo na svidenje na Willardu.

Danes ko to pišem, so dobili pri družini Mr. in Mrs. Lukas, žalostno poročilo, da jim je v Chicagi umrla njihova tam omožena najstarejša hčerka, Rose Marantich. — O tem bolj obširno prihodnjič. — Se v kratkem še kaj oglasim.

Ludvig Perushek
Ampak, članice Oltarnega društva se ne udeležujejo samo za lepoto cerkve in kras oltarja, marveč so tudi krščanske matere in v tem je njih namen, da izvajajo katoliško načelo tudi v svojih družinah, da vzgajajo svojo dečo v katoliški veri. — Današnje razmere v Španiji nam dovolj jasno kažejo, kakšna mora biti vera. Ne sme biti vera o mahljivec, ampak vera trdnih katoličanov, ki se ne boji odločno nastopiti kadar prihrumi vihar. — Zdi se, da so krščanske matere v Španiji veliko zagrešile, ker niso znale zadostno utrditi svoje otroke v veri. Sedaj so njih otroci postavljeni pod trdo preizkušnjo: Ali se boš pustil trpinčiti in mučiti za Kristusovo vero, ali pa se boš izneveril in odpadel. Preje si bil mlačen, omahljiv, sedaj pa moraš pokazati, ali si odločen, neomajan, trden in stanovit do smrti.

Vzgajati otroke v katoliškem duhu, postati pravi in odločni katoličan, to je naloga krščanske matere in slovenske žene; to je načelo, ki je zapisano na njih praporu, katerega bodo v nedeljo blagoslovili in bo slovesno razvit.

Naj ta nova zastava Oltarnega društva krščanskih mater visoko zavihra ter vzbudi sleherni slovensko ženo za naporno in vzvišeno delovanje.

NEKAJ NOVIC OD NAŠIH FARMARJEV

Willard, Wis.
Mr. in Mrs. John Šega, katara sta pred par meseci obhajala petdesetletnico svojega zakonskega življenja v Ely, Minnesota, sta obiskala tukaj mnogo znancev in prijateljev. Kot nekako ponovitev zlate poroke so jima tukaj, večer pred odhodom priredili prav lep družinski večer in to pri Mr. Frank Lesarjevi družini. Vse je bilo veselo. Prišel je tja na povabilo tudi naš č. g. župnik Father John, a žal, radi posebnega zadržka, za prav le kratkega časa. V pravem domačem veselju je potekal čas vsem udeležencem. — Z Mr. in Mrs. Šega je bila tudi Mrs. Tomsich z Ely, Minnesota.

Minuli teden, (ponedeljek večer), je bilo tukaj na Willardu zopet nekajeno veselje v dvorani. Mr. in Mrs. Michael Trinko sta obiskala svojega sina, našega č. g. župnika Father Johna. Omenjeni večer je prišlo v dvorano lepo število rojakov in rojakin in smo omenjenima napravili nekaj "suprajz party". Prav nič niso vedeli o tem. O, kako iznenadenje je bilo, ko smo jih na zvižalni način in dobro speljanem vspehodu dobili v dvorano. Da je bilo na tem večeru vse nepriljubeno veselo, se že lahko samo po sebi razume. Naše ženske, čast jim, so oskrbele mize in jih z vsem potrebnim obložile prav bogato. Pa tudi na žejne se ni pozabilo. Ta prireditelj je bila seveda v prvi vrsti prirejena v počast Mr. in Mrs. Trinko; z druge strani pa se je videlo, kako je willardskim faranom priljubljen njun sin John, č. g. župnik Father John. K besedi se je ta večer oglasilo več faranov, med temi tudi Mr. Martin Klarich, večletni tukajšnji župan. Nazadnje je pa govoril še Father John, ki je povedal o dolžnosti otrok do staršev. Med drugim je tudi omenil, da se otrok nikdar dovolj ne more skazati hvaležnega napram svojim staršem. — Da smo se ta prijetni večer prav pošteno zavrteli, se že samo po sebi razume, saj Mr. Happy, naš muzikant, je vlekval svojo harmoniko na vse pretege. Vsem udeležencem bo ostal ta večer v najlepšem spominu. Vama, Mr. in Mrs. Trinko, pa zopet kličemo na svidenje na Willardu.

Danes ko to pišem, so dobili pri družini Mr. in Mrs. Lukas, žalostno poročilo, da jim je v Chicagi umrla njihova tam omožena najstarejša hčerka, Rose Marantich. — O tem bolj obširno prihodnjič. — Se v kratkem še kaj oglasim.

Ludvig Perushek
Ampak, članice Oltarnega društva se ne udeležujejo samo za lepoto cerkve in kras oltarja, marveč so tudi krščanske matere in v tem je njih namen, da izvajajo katoliško načelo tudi v svojih družinah, da vzgajajo svojo dečo v katoliški veri. — Današnje razmere v Španiji nam dovolj jasno kažejo, kakšna mora biti vera. Ne sme biti vera o mahljivec, ampak vera trdnih katoličanov, ki se ne boji odločno nastopiti kadar prihrumi vihar. — Zdi se, da so krščanske matere v Španiji veliko zagrešile, ker niso znale zadostno utrditi svoje otroke v veri. Sedaj so njih otroci postavljeni pod trdo preizkušnjo: Ali se boš pustil trpinčiti in mučiti za Kristusovo vero, ali pa se boš izneveril in odpadel. Preje si bil mlačen, omahljiv, sedaj pa moraš pokazati, ali si odločen, neomajan, trden in stanovit do smrti.

Nima sreče! — Pijanček je šel v mesto, se ga je navlekel in obležal v nezvesti. Spravili so ga v bolnico in tam so ga skušali okrepiti s tem, da so mu dajali punča in šampanja. Ko se je zavedel, mu je usmiljenka povedala, s čim so ga spravili k zavesti. Pijanček-pijanček pa se je začel solziti: "Nimam sreče! Take dobre reči sem pil prvokrat v življenju, pa se nisem nič zavedel!"

Koliko ur? — Gredoč skozi mesto L. vpraša potnik kmeti na cesti: "Prijatelj, koliko ur je od tu do M.?" — "Ur?" odgovori kmet, "skoro v vsaki hiši je vsaj ena, po nekaterih hišah jih je celo po več." — "Ne mislim tako," reče potnik, "ampak želim le vedeti, koliko računajo iz vašega mesta do M.?" Samo to, prosim, mi povejte?" — "Koliko računajo? I no, če greste peš, ne računajo nič, ako se pa želite peljati, plačate \$2.00" odgovori šaljevec in gre naprej.

Ne ve kaj bi — "Še vedno pomišljam, ali bi šel na gostijo, ali ne." — "Kam pa si povabljen?" — "Nisem povabljen, pač pa se ženim."

Kde je iznenadil? — Sosed je povabil sosedja za god, ne toliko iz prijaznosti, ampak zato, ker je navada. Sosed je prišel s svojo ženo, a prijatelja ni bilo doma. Pa sta sklenila, da ga presenetita. Sosed se je skril s svojo ženo za omaro, ko je že prišel gospodar domov. Njegova žena ga pozdravi: "Čuj ti, naših sosedov ne bo!" — Gospodar: "Hura! Hvala Bogu!" Kaj se je za omaro zgodilo, zgodovina molči.

Ni imel s čim. — Sodnik (priči): "Oba obtožena sta se pretepala s stoli. Ali niste mogli poseči vmes?" — "Priča: 'Sta bila samo dva stola, gospod sodnik.'"

V lastnem vozu. — "Da, ljubi prijatelj, nekdan sem se tudi jaz vozil v lastnem vozu."

"To je bilo gotovo takrat, ko te je še tvoja mati vozila."

Škotska. — "Očka, ali pogani nosijo prave obleke?" — "Seveda, sinko. Zakaj pa prasha?"

"Čudil sem se, ker sem videl da si v misijonski nabiralnik vrigel gumb od hlač."

Nesporazum. — Sodnik: "Vaš mož vas je često pretepaval. Ali se je to zgodilo vedno v jezici?" — "Ne, gospod sodnik, enkrat v pralnici, enkrat v shrambi in enkrat v kleti."

V vsako slovensko katoliško družino slovenski katoliški dnevnik "Am. Slovenec!"

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI

(131)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

SLOVENSKE PLOŠČE

Columbia in Viktor izdelka dobite v Knjižnici "Amer. Slovenca". Pišite po tozadnji cenik.

Naenkrat je Tarzan zopet zaslišal divji krik Garettovih tolp in v tem trenutku je že mislil, da so zapazili Tommyja in Arbelo, katerega je bil skril v gostih vejah drevesa. Toda kmalu se je pomiril, ko je spoznal, da so se usmrdili nekoliko v drugo stran in sicer naravnost proti njemu, ki je čakal nanje.

Tarzan je hitro spoznal položaj, zato je takoj tudi razstavil svoje vojake na najprimernejših krajih, odkoder naj bi napadli barbare ter jih kolikor mogoče neopričakovano naskočil in jih tudi seveda premagali. Lady Beth je njegovo povelje razložila vojakom in ti so se po njem tudi ravnali.

Ko so bili vojaki razstavljeni po njegovem povelju in kolikor je mogel Tarzan računati, na najboljših mestih, jim je po Lady Beth podal še zadnja navodila. Vojaki so ga pa nad vse pokorno ubogali, da se je temu kar čudil. Komaj pa je bilo glede napada vse razloženo, je Tarzan naenkrat zopet izginil.

Na vso moč se je Tarzan podviral in hitel proti Garettovim tolpam, katerih mu ni bilo težko najti, ker so z glasnim kričanjem naznanjali svoj prihod, in se jim ob robu gozda postavil tako, da so ga lahko videli. Pri tem so zagurali še močnejši krik in veselje nad tem, da jim Tarzan več ne uide.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah
Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois
14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Joseph Klepec, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrich, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Anselm Murn, Willard, Wis.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Jacob Strukel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Joseph L. Drašler Jr., 66 — 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Strukel, 3rd St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharsburg Station,
E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$144,645.33.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.

V mladinski oddelk se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družini!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA D. S. D.

Cenjeni člani in članice D. S. D.:

S tem se Vam službeno naznani, da je bilo na polletni seji glavnega zborovanja dne 31. julija t. l. sklenjeno, da ker se še nahaja primanjkljaj v našem stroškovnem skladu, in zato da ne bomo ob koncu tega leta kazali še večji primanjkljaj, da se v ta namen razpiše posebni asessment v mesecu oktobra, in namreč, svoto 50c.

Ta posebni asessment morajo plačati vsi člani in članice, tudi tisti, kateri so na rezervi, ampak izveti so člani in članice, kateri so pristopili v tem letu. Ta posebni asessment je razpisan za mesec oktober, ter mora biti poslan na glavni urad do dne 31. oktobra t. l.

Nadalje se Vam tudi naznani, da bo naše glasilo izhajalo za naše člane in članice po dvakrat na mesec, in namreč, vsaki drugi in tretji petek v mesecu. To je bilo narejeno do novega leta.

Torej, ker bomo zdaj dobivali glasilo po dvakrat na mesec, in ker bo bolj prijetno, zato tudi prosim, da se bi društva in posamezniki člani in članice bolj oglašali v glasilu, in tako imeli večjo reklamo, kar tudi prinese napredek vsakemu društvu.

S spoštovanjem in bratskim pozdravom

za Družbo sv. Družine,

FRANK J. WEDIC, glavni tajnik.

IMENIK

in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednik Louis Martinich, 1410 N. Center St.; taj. Joseph Ancel, 517 N. Nickolson Street; blagajnik Joseph Gersich, 401 Hutchinson St. Vsi v Joliet, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu ob pol osmi uri, do predklica, v stari šoli sv. Jožefa.

Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill. — Predsednik Mike Goldsch, tajnik in blagajnik Sam Goldsch, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Preds. Anton Strukel, 1240 — 3rd St., tajnik Anthony Kastigar Jr., 1146 7th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.

Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill. — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill. — Pred. Louis Basky, 1018 Poplar Street, tajnik Frank Less, 1206 Chestnut Street. Vsi v Ottawa, Illinois. — Seja se vsi vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.

Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton Martinich, North Chicago, Ill., tajnik Joseph L. Drašler ml., 66 Tenth St., No. Chicago, Ill., blagajnik Joseph Drašler, 66 Tenth St., No. Chicago, Ill. Seja se vsi vsako prvo soboto mesecu ob pol osmi uri do predklica v novi šolski dvorani na Tenth St.

Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill. — Preds. Martin Zagar, 600 Moen Ave., tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.

Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill. — Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu.

Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharsburg, Pa.; tajnik Joseph Widina, 5113 Toe Way, Pittsburgh, Pa., blagajnik George Weselich, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa. Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v K. S. Domu, 57. cesta.

Št. 12. Društvo sv. Cecerije, Joliet, Ill. — Predsednica Anna Jerisha, 806 N. Broadway Street, tajnica Rose Bahor, 1219 N. Center St., blagajnik Janka Jennie Krall, 1515 N. Hickory Str. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.

Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitela, Chicago, Ill. — Preds. Andrew Glavach, 1784 W. 21st St.; tajnik John Densa, 2730 Arthington St.; blagajnik Frank Pukavec, 1930 W. 21st Place, Chicago, Ill. — Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Štefana, vogal So. Lincoln St.

Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa. — Preds. Joseph Pavlakovich, 308 North ave; taj. Michael Kelly, 612 Sycamore St., blagajnik Nicholas Pavlakovich, 309 Beech St. — Seja se vsi vsako drugo nedeljo ob 6. uri zvečer, na domu sobrata Michael Kelly, 12 Sycamore St.

Št. 16. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill. — Predsednica Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Amalia Anzele, 1858 W. Cermak Rd.; blagajnica Theresa Pintar, 1930 W. 22nd Str. Vse v Chicago, Ill. — Seja se vsi vsako četrto ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Štefana.

Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Mrs. Katarina Bajuk, preds., 528 La Fayette Street, tajnica Mary Skoflanc, 1014 Walnut Street, blagajničarka Katherine Danyun, 1011 Pine Street. — Vse v Ottawa, Ill. Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v dvorani Math Bayuka.

Št. 18. Društvo sv. Družine, Springfield, Ill. — Predsednik Matt Barboich, 1504 So. 15th St.; tajnica in blagajničarka Agnes Barborich, 1504 So. 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani, 15th in Laure St.

Št. 19. Društvo sv. Roka, Butte, Montana. — Preds. Stanley Cudic, 111 E. Wollman St., tajnik Steve Sekulic, 216 N. Arizona ave., blag. Rose Benich, 216 N. Arizona ave. Vsi v Butte, Montana. — Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona ave.

Št. 20. Lodge St. Peter, Phil. Pa. — Pres. and Sec'y: Emilio Guariglia, 1330 Moore St., treasurer Antonio Herichetti, 2956 Salmon St., all of Phil. — Lodge meets every third Sunday of the month 2 P. M. at 1217 So. Broad St. No. 21 Lodge St. Bernard, Joliet, Ill. — President, George Flajnik, 813 N. Chicago St.; Secretary, John Ivlich, 702 N. Bluff St.; Treasurer, Frank Ivlich,

TRIJE DEMOKRATSKI VELJAKI

Slika je bila vzeta ob demokratiški konvenciji države New York in kaže od leve proti desni: načelnika stranke Farleya, newyorškega gubernerja Lehmana in senatorja Wagnerja.

1309 Elizabeth St. — Lodge meets very second Sunday at Slovania Hall, 803 N. Chicago St.

OPOMBA:

Ta imenik se priobči v listu večkrat.

Ako kateri izmed uradnikov spremeni svoj naslov, naj to naznani na glavni urad D. S. D. pe društvenem tajniku. Ravno tako naj se naznani ako kateri najde kako pomoto, da se ista popravi.

PRVO LETO SOCIJALNE VARNOSTI V ZDR. DRŽAVAH

Minulo je leto dni, odkar je dolarjev; skupni trošek je seve Kongres s pretežno večino v da veliko večji, kajti federalni obeh zbornicah sprejel zakon o prispevek ima v splošnem posocialni varnosti, takozvani goj, da države prispevajo svoj Social Security Act. Predno je delež.

bil ta zakon sprejet, je poseben odbor za socialno varnost, v katerem so sodelovali ekonomisti in voditelji biznisa in delavstva, proučeval šest dolgih mesecev to polje socialnih potreb. Načrt, ki je bil končno vzakonen, odseva, kar je ta odbor našel. Določal je uvedbo vsenarodnega sistema zaščite proti večjim rizikom modernega industrijalnega življenja. Vključen je bil načrt zavarovanja proti nezaposlenosti, ki je poimenoval državam prepustil odgovornost za vzakonenje in upravljanje njihovih lastnih zakonov o odškodninah za slučaj nezaposlenosti. Določal je federalno upravljeni sistem starostnih pokojnin, ki zagotavlja delavcem neka sredstva za vzdrževanje v zadnjih letih življenja. Pooblaščen je podpora državam za javno pomoč potrebnim starcem, potrebnim slepcem in odvisnim otrokom in za razne dobrodelne svrhe: razširjanje javno-zdravstvenih ustanov, razvoj rehabilitacije za druge poklice, zdravstveno oskrbo mater in detet itd. Kaki so uspehi prvega leta socialne varnosti pod novim zakonom?

Zakoni za zavarovanje proti nezaposlenosti so v veljavi že v trinajstih državah in distriktu Columbia, kar započenja približno osem milijonov delavcev. Federalno odobreni sistemi starostnih pokojnin so bili že uvedeni v 36 državah, kakor tudi v distriktu Columbia in teritoriju Hawaii. Odobreni načrti za odvisne otroke so v veljavi v 21 državah in odobreni načrti za pomoč slepcem se izvajajo že v 20 državah. Vsi ti načrti javnih podpor so že prinesli pomoč skoraj milijonu potrebnih starcev, potrebnih slepcem in odvisnih otrok. Prispevek federalne vlade je znašel več kot 48 milijonov.lice.

Na drugi strani so nekateri kritizirali oni del zakona, ki se bavi s starostnimi pokojninami, kot "nepraktičen" in "burokratičen". Ta del zakona stopi v veljavo 1. 1937. Potrebno bo voditi sezname vseh 26,000,000 namščencev, ki bodo kvalificirani za pokojnine, in število rekordov utegne doseči 35 do 40 milijonov. Bržkone vsak delavec, ki dobi plačo, bo dobival priporočno karto, v kateri bo zaznamovana številka njegovega računa ravno kot so številke za hranilne vloge ali zavarovalne police.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:	
Za \$ 2.65.....	100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....	\$ 5.75
Za \$ 5.10.....	200 Din	Za \$ 10.00 pošljite.....	\$ 10.85
Za \$ 7.40.....	300 Din	Za \$ 15.00 pošljite.....	\$ 16.00
Za \$ 9.85.....	400 Din	Za \$ 25.00 pošljite.....	\$ 26.10
Za \$ 12.00.....	500 Din	Za \$ 40.00 pošljite.....	\$ 41.25
Za \$ 23.50.....	1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite.....	\$ 51.50

Live: Za \$ 4.65..... 50 lir Za \$ 9.00..... 100 lir
Za \$ 43.00..... 500 lir

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljate naslovite na:

JOHN JERICHI

(V pisarni Amer. Slovenca)

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

DELAVSTVO JE ZA ROOSEVELTA

Merodajni zastopniki organiziranega delavstva so ponovno in odločno izjavili, da podpirajo kandidaturu Franklin D. Roosevelta. Delavstvo prav dobro ve, kaj ima pričakovati od kandidata republikanske stranke, ki je in ostane stranka, za katero se skrivajo zastopniki privilegiranih razredov in reakcije. Vzrok, da je delavstvo za Roosevelta, ni pa le negativen — ker nima zaupanja v republikanskega kandidata —, marveč je za Roosevelta za to, ker je on dejanski pokazal, da je prijatelj delavstva — in to ne le z besedami, marveč z dejanji.

Dejstvo je, da nikakrta vlada v Združenih državah ni storila več kot sedanja, da premaga gospodarsko krizo in nezaposlenost in obenem da zagotavlja delavstvu boljše razmere v daljni bodočnosti; Rooseveltova administracija se ni zadovoljila le s trenutnim zdravljem razmer, ampak je stremela za stalno izboljšanje delavskega položaja.

To je — v kratkem — kar more Rooseveltova administracija pokazati, da je dosegla do sedaj za delavstvo:

- 1) Več kot 5,400,000 ljudi je šlo nazaj na delo;
- 2) Celotna svota zasluženih mezd se je povišala za 112% od najnižje točke v dobi 1930-1931;
- 3) Pojemalo je otroško delo;
- 4) Zakon za socialno varnost;
- 5) Pravica delavstva do kolektivnega pogajanja je bila zakonito priznana;
- 6) Federalne posredovalnice dela so v fiskalnem letu 1934-35 (za katero leto ima zadnje popolne podatke) priskrbele delo 2,781,782 osebam.

Nikdar v naši zgodovini niso bile razmere za delavce tako žalostne kot za časa Hooverjeve administracije. Edino kar je republikanska vlada storila v očigled rastoče nezaposlenosti in bede, je bilo to, da je pozvala veleindustrialce, naj ne odpuščajo delavcev in naj ne znižajo mezd. Z lepimi besedami in ponižnimi željami pa se ne rešuje vprašanje nezaposlenosti — in posledica je bila, da ko je Roosevelt nastopil predsedniško smo imeli približno 14,000,000 ljudi brez dela.

Sprememba, ki se je od tedaj vršila, je velikanska. Produkcija, zaposlenost in mezde so ogromno porastle. Od roba propada in obupa bili smo odvrnjeni nazaj na pot do prosperitete.

Vse to se ni doseglo s politično negacijo in bojazni, marveč je predsednik Roosevelt vodil napad proti nujni sili tolikokrat in na toliko raznih načinov, kolikor je sila razmer zahtevala. WPA in PWA so dale delo milijonom ljudi — ne le onim, ki so bili neposredno zaposleni pri javnih gradnjah, ampak mnogim milijonom več v privatnih industrijah, oživotvorjenih vsled ogromnega obsega javnih gradenj.

NRA — velikanski in plemenit eksperiment — je bila sicer odpravljena vsled neugodne odločbe Vrhov. sodišča, ali vzpodbuja, ki jo je dala industriji in zaposlenosti v najhujšem trenutku depresije, je in ostane zgodovinskega pomena. Nekatera načela, zapopadana v NRA, pa imajo trajen učinek. Tako ni otroško delo niti od daleč tako pogosto kot poprej. Načelo kolektivnega pogajanja je bilo zakonito garantirano delavcem in določeno, da večina delavcev je

merodajna za izbiranje zastopnikov, ki naj pravovestno zastopajo prizadeto delavstvo v pogajanjih z delodajalci. Po tem načelu se je ravnila NRA in po istem načelu se sedaj ravna National Labor Relations Board, stalna agencija federalne vlade.

Uvaževanje teh nujnih problemov ni odvrnilo pažnje od reševanja socialnih problemov trajne in dalekosežne vrednosti za bodočnost. Prvi in zgodovinski korak na polju zakonodaje za socialno varnost je bil storjen z zakonitvijo Social Security Act-a. Uveden je bil federalno-državni sistem zavarovanja proti nezaposlenosti, sistem starostnih pokojnin, federalnih prispevkov za državno pomoč otrokom, materam, slepcem, federalnih prispevkov za strokovno prevzgojo, za javno zdravje itd. Federalna posredovalnica dela (U. S. Employment Service) je bila razvita v ogromno organizacijo, ki priskrbuje delo milijonom ljudi.

Nikakrta prejšnja vlada ni bila poklicana reševati tako nujnih in ogromno težavnih problemov. Nikakrta prejšnja administracija ni premagala tako velikih težkoč in obenem zasnovala podlago za boljše bodočnost ameriških delavcev. In to je Rooseveltova administracija v kratki dobi treh let in pol.

Ni čuda, da je delavstvo za ponovno izvolitev predsednika Franklin Delano Roosevelt-a.

TO IN ONO

Z JUŽNEGA TEČAJA

Admiral Byrd je v letih 1933 — 35 na svoji ekspediciji na južni tečaj dosegel zlasti velike znanstvene uspehe v seizmičnem in magnetičnem merjenju tečaja. Vsekrajine krog južnega tečaja. Pogosta moštva te ekspedicije je bilo 115 članov, ki so imeli razne poklice, znanstvene in praktične. Mimo moštva je bilo še pri ekspediciji 153 psov za vprego sami in krava, ki je dajala sveže mleko članom ekspedicije, da jih ni napadla bolezen skorbut. Ekspedicija je imela še dve ladji, 4 letala, 6 vlačilcev, 15 peči, 7000 m neprodirnega blaga, 1000 stotov premoaga, 100,000 vijakov, 3000 knjig, 5 pisalnih strojev itd. Živil pa: 15,000 kg sladkorja, 30,000 kg moke, 1000 kg tobaka, 6 zabojev gumija za zvečenje, 40,000 kg pasjih pogajč itd.

IZ VROČINE V SMRT

V nekem rimskem hotelu se je primerila nenavadna nesreča. Nekje sobarica, ki ji je bilo tako vroče, da ni mogla zdržati v stanovanjskih prostorih, se je za-

prla v hladilno omaro. Pri tem je pozabila, da se vrata hladilnice odpirajo samo od zunaj. Ko je že bila v omari, je skušala priti iz nje, toda zaman. Šele naslednji dan, ko so odprli frigidairo so našli sobarico v omari mrtvo. Umrla ni zaradi pomanjkanja zraka, marveč zaradi prenizke temperature. Policija je uvela preiskavo, da se doloži, če ni imela prstov vmes kakšna huda nakana, toda ni mogla ugotoviti ničesar drugega kakor to, da je "sobarica zmrznila."

DVA NOVA VITAMINA

Raziskovalcu Szent-Györgiju, odkritelju vitamina C, ki se mu imamo zahvaliti, da nas ne muči in uničuje skorbut, se je posrečilo odkriti nov vitamin iz takozvane B skupine. Vitamin B se namreč ni izkazal kot enovita snov, marveč kot snov, sestojeca iz petih podsnovi. Zdaj je učenjak odkril šest vitamin B, ki ga nahajamo v raznih živalskih organih, a tudi v ribjem mesu in kvasu. Ta vitamin ima svojstvo, da ščiti človeka pred kožnimi boleznimi. Zaradi tega ga imenujejo tudi "antidermatični vitamin".

Protiskorbutni vitamin C ima tudi lastnost, da pospešuje čiščenje krvi, zato se lahko uporablja proti krvavitvam. Vendar so zdravniki opazili, da v gotovih primerih odpove, posebno tedaj ko se pojavijo krvavitve pri živalih zaradi hrane, ki ji nedostajajo vitamini.

Danski raziskovalec Dam je odkril vitaminozno snov v svinjskih jetrih. Krstil jo je za vitamin "K". To sredstvo zadržuje krvavitve, zaradi tega mu pravijo "antihemoragičen vitamin". Zdaj delajo poskuse v smeri, če lahko vitamin K pri človeku nadomesti vitamin C.

NAJBOLJ OMEJENI SO NAJBOLJ GLASNI

Chicago, Ill. — Slovenski pregovor: Prazen sod ima močan glas, je v drugih besedah razložil dr. C. A. Neymann, univerzitetni profesor, ko je imel pretekli ponedeljek tukaj neko predavanje. Povdarjal je, da čim bolj omejen razum ima kak človek, tem bolj glasno rad kriči, ker hoče s svojim glasom nadomestiti to, kar v glavi manjka.

Roka roko umiva, pravi pregovor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am. Slovenec!"

ŽENSKÉ ZA DELO

Kvadrarice korald in vdevalke korald. Samo izurnjene. 224 So. Market st. 2. nadst Chicago.

NAZNANILO

Zopet je prišel čas, da si lahko privoščite prigrizek

dobrih domačih klobas,

MESENIH ali KRVAVIH.

Na razpolago jih imamo za vas vsakokrat ob koncu tedna. — Se priporočamo!

JERIN & SENICA

-- SLOVENSKA MESNICA --

2059 W. 23rd St. Tel. Canal 7172 Chicago, Ill.

Najboljše pivo

oote pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA

KOCHEVARJA

West Side Distributor of MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 6177

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

Ali ni bilo potemtakem najbolje, da se pelje k nji? Že naprej si je predstavljala blagodejni mir, ki ga navda, kadar ji spet pogleda v oči.

Počasi in zamišljeno je krenil po veži in po stopnicah.

In glej, Romana mu je prišla nasproti, kakor bi jo bilo priklicalo njegovo hrepenenje. Po obleki se je videlo, da je namenjena z doma.

S čudno radostnim čuvstvom ji je pogledal v obraz, ki ga je pokrila ob njegovem pojavljanju rahla rdečica.

"Dobro jutro, gospodična."

"Dobro jutro, gospod inženjer. Ali ste se srečno vrnili s poti?" ga je vprašala z rahlim nasmeškom, ki ga je videl zdaj pogosteje. Silno mu je ugajal njen smehljaj. "Da, dospel sem snoči, pozno zvečer, in davi sem vas z obžalovanjem pogršel pri zajtrku. Mislim sem, da ste že v tovarni."

"Baš sem namenjena tja. Imela sem doma nekaj dela, pa nisem hotela muditi se z zajtrkom."

"V tovarni najdete spet zvrhano mero posla. Zavidam vas."

"Zakaj neki?"

"Zato, ker smete delati."

Tiho se je zasmejala. Ves strah pred njim jo je bil minil. Njeno vedenje je postajalo čedalje bolj svobodno in nepriključno, zakaj s skrito radostjo je čutila, da je ne gleda več z Beatričinimi očmi, ampak da jo sodi pravilno.

"Kakor vidim, ste se hudo naveličali brezdelja. Da, kdor je varen dela, ga potrebuje, če hoče ostati svež."

"Veliko resnico ste povedali, gospodična. Pravkar sem ugal, ali se ne bi mogel s svojim hrepenenjem zateči v vaše podjetje, ne da bi vam bil v nadlego. Tam pri vas se človek trudi in čuti, da živi. Tudi bi se rad v marsičem posvetoval z vami. A ne upam se vas nadlegovati že prvi dan po svoji vrnitvi."

Zmajala je z glavo, zapenja se si rokavice. "Do zdaj pač ne morete reči, da bi mi bili katerikrat nadležni, gospod inženjer."

"Res ne? Čeprav sem vas večkrat motil v vaših poslih?"

Res ne. Tiste ure zame niso bile izgubljene. Od vas sem se naučila marsičesa novega, kar mi je bilo v korist."

"Če je le resnica."

"Gotovo, da je. Z eno besedo, ne dolgujeva si ničesar."

Vzravnil se je. "To zatrdilo mi daje pogum, da se držnem izreči prošnjo. Tu v hiši sem danes odveč, kakor se mi vidi. Svakinja in Beatrika se pripravljata na drevišnje veselice in sta me prepustili u-sodi. Janka ni doma, in tako mi ostane na izbiro samo lov na muhe ali kako drugo bistroumno opravilo."

"Oh, res ste vredni pomilovanja," se je pošalila ona.

"Ali izprevidite, da sem?"

Z rahlo porednostjo je ubrala tudi ona ta ton. In ta porednost ji je prelestno pristojala; dajal ji je povsem otroški izraz.

"Da, izprevidim."

Kakor začaran ji je zrl v oživiljeno lice. "In se me hočete usmiliti v moji tiskosti?"

"Rada! Toda kako?"

"S tem, da me vzamete s seboj. V tovarni se pač gotovo najde zame kak oprav-
vek."

Zasmejala se je z jasnim, blagovročnim nasmehom.

"Bojim se, da se podajate lehkomišelnost v nevarnost. Kaj bo, ako vam najdem pre-mnogo dela?"

"Imenitno! — Ako ne pojde drugače, vstopim v Severjevo tovarno za vajenca. Ostril vam bom svinčnike, nalival tintnike in kopiral pisma s stiskalnico. Tako bom imel vsaj reden opravke," se je pošalil Viktor.

Romana je tiho zavzdihnila. "In če bo imela Beatrika jutri spet kaj časa za vas, mi odpoveste pogodbo — ni se vredno me-niti."

"Morda pa vendar. In — prav zares, gos-podična — resno mislim, da je mogoče med nama plodonosno sodelovanje. Lahko bi napravila zelo pametno pogodbo za iz-koriščenje mojega izuma."

Njene oči so se zasvetile. "Nu, dobro — prav zares — ta vaš predlog mi ni nevše-čen."

"Tedad me vzamete s seboj, da se dome-niva o vsem, kar treba?"

"Rada."

"Izvolite me počakati samo par minut. Povedati hočem Kaluti, kam pojdem, ter vzeti plašč in klobuk."

Sklonila je glavo. "Počakam vas."

Kakor mladenič je zletel po stopnicah, viknil Kaluti, naj mu prinese njegove stvari, ter mu povedal o svojem namenu.

In ko je tekel nato po stopnicah nizdol, je Kaluta zadovoljno gledal za njim.

17. POGLAVJE.

Ko je stopala Romana z Viktorjem v avtomobil, je zagledala Beatriko pri ne-kem oknu v pritličju.

"Hudo bo jezna, ker gre inženjer z me-noj," je pomislila. Zakaj dobro je bila opazila, da Beatriki ni prav, ako se Vik-tor preveč ukvarja z njo.

Niti slutila ni, s kakšno škodoželjnostjo gleda nanjo Beatrika izza svojega okna. Nekam tesno pa je bilo Romani vendar pri srcu, ko je sedela z Viktorjem sama v avtomobilu. Toda on ji ni pustil mnogo časa za takšne misli, marveč jo je zaple-tel takoj v živahen razgovor.

Čuvstvo mu je jasno govorilo, da je pre-lest kramljati s tem umnim dekletom, ki izžareva tako nenavadno notranjo harmo-nijo. Čedalje bolj je pozabljal v Romani-ni navzočnosti, da pravzaprav niti ni po njegovem okusu: resne in gostokrvne žen-ske so mu bile vse dotlej neznosne. Slutilo se mu je, da bi bila največja sreča, ho-diti po poti življenja z ženo, ki bi mu bila zvesta tovarišica in razumna sopotnica.

In čedalje jasneje je videl takšno ženo vteleseno v Romani Severjevi.

Bolj in bolj se je prepuščal temu nove-mu čaru, in prekrasno se mu je zdelo, da more govoriti z žensko o svojem delu in stremljenju, o svojih namenih in načrtih.

(Dalje)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

COLUMBIA PLOŠČE

25000-F—Ribniška korajža, petje, duet	
Kranjski piknik, petje, duet	75c
25001-F—Na ofceti	
Juhu polka, harmonika	75c
25002-F—Juhu valček	
Domžalska polka, harmonika	75c
25005-F—Kaj ne bila bi vesela	
Sirotek, ženski duet	75c
25019-F—Stiglic, valček	
Gorica, polka, slov. tercet	75c
25020-F—Stari kranjski valček	
Štajerska, harmonika	75c
25027-F—Sobotni večer, valček	
Nedelja, polka, harmonika in ksilofon	75c
25037-F—Stoji, stoji Ljubljanka	
Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje	75c
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del	75c
25040-F—Hojer valček	
Pečlarska polka, instrument. trio	75c
25041-F—Veseli rudarji, koračnica	
Sladki spomini, valček, harmonika	75c
25043-F—Polka štaparjev	
Ti si moja, valček, Hojer trio	75c
Burja, koračnica, orkester	75c
25044-F—Coklarska koračnica	
Triglavska valček, Hojer trio	75c
25045-F—Mazulinka	
Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio	75c
25046-F—Ljubezni in pomlad	
Slovensko dekle, petje, moški kvartet	75c
25047-F—En starček je živel	
Sijaj solnce, moški kvartet	75c
25049-F—Zadovoljni Kranjci	
Prišla bo pomlad, moški kvartet	75c
25051—Vzajemnost, šotiš	
Kukavica, valček, Columbia kvintet	75c
25056—O mraku	
Dolenjska, moški kvartet	75c
25057—Slovenec sem	
Perice, moški kvartet	75c
25059—Jaka na St. Clairu, polka	
Clevelandski valček, instr. trio	75c
25061—Žužemberk polka	
Zadnji poljub, valček, harmonika duet	75c
25062—Povšter tanc	
Ribenška polka, harmonika in kitare	75c
25063—Ančka pojdi plesat, valček	
Treplan za ples, harmo nika in instr.	75c
25064—Ribenška, I. del	
Ribenška, II. del, moški kvartet	75c
25065—Samo še enkrat, valček	
Ven pa not, polka, instrumentalni trio	75c
25066—Kranjski spomini, valček	
Luna valček, orkester	75c
25068—Črne oči, valček	
Carlota valček, orkester	75c
25069—Stari šotiš	
Moja Micka, polka	75c
25070—Al' me boš kaj rada imela	
Odpir mi dekle kamrico, trio s petjem	75c
25071—Regiment po cesti gre, s petjem	
Sebelska koračnica, harmonika	75c
25072—Štajerska	
Moj prijatelj, polka, moški kvartet	75c
25073—Zveličar se rodi	
Zakaj svetlobe. Poje moški kvartet Jadran	75c
25074—Sokolska koračnica	
Kje je moja, harmonika in kitare	75c
25075—Slovenske pesmi	
V slovo, ženski duet in klavir	75c
25076—En let' in pol	
Ljubca moja, ženski due in klavir	75c
25078—Dunaj ostane Dunaj	
Neverna Ančka, harmonika in kitare	75c
25079—Danici	
Domače pesmi, ženski duet in klavir	75c
25080—Oberštajerš	
Slovenski poskočni šotiš, godba	75c
25081—Nemški valček	
Černiška polka, godba	75c
25082—Bod' moja, bod' moja	
Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton	75c
25083—Cez Savco v vas hodiš	
Sladki spomini, ženski duet in klavir	75c
25084—Nočni čuvaj	
Pevce na note	75c
25085—Cingel congel	
Daichman's orkester	75c
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir	75c
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje	
Rojakom, moški kvartet, petje	75c
25088-F—Takrat v starih časih, moški kvart., petje	
Pozdrav, moški kvartet	75c
25089-F—Kje je moj mili dom, narodna,	
Moja ljubca je. . . narodna. Ant. Šubelj	75c
25090-F—Megla v jezeru, narodna,	
Zaspalček, narodna. Ant. Šubelj	75c
25091-F—Oj pastirčki, božji ljubljenci,	
Vsi verni kristjani, božična, poje A. Šubelj	75c
25093-F—Moja Francka,	
Potepuh, valček, harmonika	75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potreben znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati na-ravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD.

CHICAGO, ILLINOIS

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Kaj pridobi Španija?

Ni se treba vtikati v pre-pir, kdo je zdaj v Španiji na pravem, čegava je krivda za morijo in pustošenje. Pravijo, da je narod za sedanjo vlado, in če je tako, bo vlada zma-gala, to stoji. Lahko pa je tudi obratno, da zmagajo "re-beli," kdo ve, in dozdaj še ni prišlo do odločitve. Zapisal sem že, in to priznajo tudi privrženci sedanje vlade, da po borbi nastane v vsakem slučaju neka diktatura, da bo toraj demokracija šla žabam pet. Kaj še lahko pričakuje Španija? V vsakem slučaju

pač — prazne državne kase. Vlada dobivlja podpore od vseh strani, pa bo to šlo v dim (municijo,) ali izginilo v ne-kih žepih, in fašisti ali rebeli bo-do za dim in še za kaj drugega od nekd vzele . . . in vse izpraz-nili. Kdor je nagel pri sodbi, bo takoj dobil krivca, pa ga ni lahko najti, saj vsaj v sedanji Franciji ni zapaziti posebne reakcije, ko sedanja vlada precej previdno postopa, dasi kokerira močno s komunizmom, španska vlada pa je takoj z napetimi jadrji zaja-drala v komunizem, in s tem sa-ma vzgajala — reakcijo.

"BODOČE ŽIVLJENJE"

H. G. Wells je po svetu za-slovel s svojimi fantastičnimi romani o različnih tehničnih utopijah in o bodočnosti. Kljub temu, da o njegova li-terarna dela kakor nalašč za film po svoji fantastiki in po tem, da obravnava vsa ta vprašanja z umetniško res-nostjo, vendar si ni nihče upal nadnje vse do zadnjega. Šele lani so filmali njegov ro-man o nevidnem človeku. Za film, je veliki angleški pisatelj napisal cel roman o bodočem razvoju človeštva na podlagi tega, kar se da o tem življe-nju in razvoju sklepati iz da-našnjega stanja. Wells spada po svojem prepričanju med črnogledne idealiste, ki veruje-jo v bodočnost človeštva, toda šele potem, ko bo strahovita katastrofa, katero pripravlja novo oboroževanje in zloraba tehnike v morilne namene se-

danji slabi svet uničila. Osta-lo bo samo nekaj idealistov, ki bodo na razvalinah starega sveta ustvarili novo bodočnost človeštva, novo življenje nov svet. Vse, kar je človek iz-umil, bo tedaj služilo ne nie-govi pogubi, temveč njegovi sreči.

CESTNA ŽELEZNICA PO-VIŠALA PLAČE

Chicago, Ill. — Uslužben-stvo pri družbi cestnih že-leznic je pretekli ponedeljek pristalo na sporazum glede povišanja plač. Njih zahteva se je glasila za povišek od 4 do 6 centov na uro, a zado-voljili so se končno z dvema centoma poviška z veljavnost-jo nazaj od 1. junija.

Katoliška društva, naro-čajte svoje tiskovine od ka-toliške tiskarne "A. S."

POZOR!

Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR

Auto Truki za splošni prevoz
2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 4534

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7

—8 zvečer izveniš ob sredah.

Uradni telefon: Canal 4918

Rezičnični telefon: La Grange 3966

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENCI!

Kadar želite o-krasiti grobove svo-jih dragih, ne pozabi-te, da imate na razpolago lastnega rojakpa.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh nasel-binah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti na-grobni spominski kamen, pišite na poopisanega za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

1013 North Chicago Street.

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

NAROČILA ZA STENSKI KOLEDAR SPREJEMAMO

DO 1. NOVEMBRA 1936.

Razveselite zopet Vaše drage domače v starem kraju s stenskim koledarjem "Amer. Slovenca" za leto 1937.

Znano je, da so v starem kraju zelo veseli stenskih koledarjev "Am. Slovenca" vsako leto. Tam v taki obliki stenskih koledarjev ne izdajajo, zato ga imajo še toliko rajši. Vsako leto ameriški Slovenci naroče veliko število naših koledarjev svojcem v stari kraj in vsako leto se jim oni iz stare domovine zahvaljujejo zanj.

Napravite jim to veselje zopet letos!

Da bo mogoče ustreči vsem, ki bi koledar v stari kraj radi naročili, istega oglasimo že v naprej in jih bomo tiskali v ta namen le toliko več, kolikor bomo v ta namen sprejeli naročil.

Naročila sprejemamo samo DO 1. NOVEMBRA 1936 in se na poznejša naročila ne bomo mogli ozirati. Zato kdor hoče, da s svojim naročilom ne bo prepozen, naj stenski koledar za stari kraj gotovo naroči do 1. novembra. Takoj na to bo šel koledar v tisk in naro-čil ne bo mogoče sprejemati več.

Koledar stane s poštnino vred 20 centov

kar lahko pošljete v znakah ali gotovini na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD,

:

:

CHICAGO, ILLINOIS